

S. Sasıy : 242

Hatay Ziraat Bankasının ipotekli ve müteselsil kefaletli ziraî alacaklarının taksitlendirilmesine dair kanun lâiyhası ve Ziraat, Bütçe ve İktisat encümenleri mazbataları (1/428)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayı : 6/2451

3 - VI - 1940

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Hatay Ziraat bankasının tasfiyesinde ipotekli ve müteselsil kefaletli ziraî alacaklarının taksitlendirilmesi hakkında Maliye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 24 - V - 1940 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Hatay Ziraat bankasının tasfiyesinde ipotekli ve müteselsil kefaletli ziraî alacaklarının taksitlendirilmesine dair kanunun esbabı mucibesi

Hatayın anavatana iltihakı üzerine bütün hukuk ve vecibelerile Devlete intikal eden Hatay Ziraat bankasının, Türkiye Cümhuriyeti Ziraat bankasının Hatayda şube açıp faaliyete geçmiş bulunması dolayısıyla tasfiyesi kararlaştırılmış ve Hatay çiftçisinin ziraî borçlarının ucuz faizle uzun bir ödeme müddetine bağlanarak hafifletilmesi için Türkiye Cümhuriyeti Ziraat bankasının ziraî alacaklarının tecilinde tatbik edilen usullerin bu banka alacaklarına da tatbiki muvafık olacağı düşünülerek ilişik kanun projesi hazırlanmıştır.

Projenin esasını, Türkiye Ziraat bankasının ipotekli ve müteselsil kefaletli ziraî alacaklarının taksitlendirilmesine dair olan 14 - VI - 1935 tarihli ve 2814 numaralı kanun teşkil etmektedir. Bu projede mevcut hükümlerde sırf altın kaydini ihtiva eden borçların eski tarihlere ait bulunması hasebile tahsil kurları zürrarı tazyik etmeyecek bir nisbette tutulmuş ve geçmiş günler faizinde, müstesap haklar nazara alınarak borçlunun lehinde hareket edilmek suretile tadilat yapılmıştır.

T. B. M. M.

İktisat encümeni

Esas No. 1/428

Karar No. 48

7 - VIII - 1940

Yüksek Reisliğe

Hatay Ziraat bankasının tasfiyesinde ipotekli ve müteselsil kefaletli ziraî alacaklarının taksitlendirilmesi hakkında Maliye vekillîğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 24 Mayıs 1940 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte Encümenimize havale buyurulmuş olduğundan Maliye vekâleti Nakit işleri umum müdürü ile Türkiye Cumhuriyeti Ziraat bankası umum müdür muavini hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

Hatayın ana vatana İtihakile beraber bütün hukuk ve vecibelerile Devletimize intikal eden (Hatay Ziraat bankası) nın ipotekli ve müteselsil kefaletli bütün ziraî alacaklarile işgal esnasında Hatayda şube açmış olan (Tunus bankası) nın aynı mahiyeti haiz alacaklarının, mezkûr vilâyet dahilinde şube ve ajanslar açmış bulunan Ziraat bankası vasıtasile tasfiyesi tabii görülmekle beraber bu tasfiye yapılırken borçlu Hatay çiftçilerinin borçlarını uzun vade ve az faizle kolayca ödemeleri imkânları da göz önünde bulundurulmuştur.

Hatay Ziraat bankası 1923 yılında ikrazata başhıyarak 1938 yılına kadar faaliyette devam ederek bu müddet zarfında çiftçiye yaptığı ipotekli ikrazattan miktarı 300 liraya kadar olanlar on taksit ve on sene vadeye bağlanmış ve tatbik edilen faiz nisbeti de sık sık değiştirilmek suretile azamî yüzde on asgarî yüzde dört hesap edilmiş ise de yüzde dört nisbeti en son sene ikrazatına ve cüzi bir miktara inhisar ettiği anlaşılmıştır.

Müteselsil kefaletli ikrazlarda ise 1 - 3 sene vade verilmiş ve azamî yüzde on asgarî yüzde yedi faiz tatbik olunmuştur.

Tunus bankasının yaptığı aynı mahiyeti haiz ikrazlarda vade ve faiz nisbetlerini Hatay Ziraat bankasile muvazi olarak tesbit ettiği görülmüştür.

Tasfiyeye ait bu kanun projesinde ise alacakların tahsiline 1941 senesi mebde ittihaz edil-

mekle beraber vade seyyanen on beş seneye çıkarılmış ve faiz nisbeti yine seyyanen yüzde beş olarak tesbit olunmuştur. Bununla beraber eski senetlerin de yüzde beşten daha aşağı bir faize tâbi tutulanların faizleri yükseltilmeyerek eski nisbette ipka edilmiştir.

Binaenaleyh Hatay çiftçilerinin gerek teminatlı ve müteselsil kefaletli ikrazlardan, gerek levazımı ziraiye bedellerinden her iki bankaya, intikal tarihinde ceman borçlu buldukları 852 072, 57 liranın uzun vade ve az faizle tahsili yoluna gidildiği anlaşılmış ise de tatbikatta kolaylık bakımından, aşağıda tasrih edileceği veçhile, lâyihamın bazı maddelerine fıkralar ve borçluların lehine olmak üzere de ayrıca üç madde ilâvesi suretile mezkûr lâyiha encümenimizce tadilen kabul edilmiştir. Şöyle ki:

Bu lâyihamın dördüncü maddesinin sonuna : - (Suriye evrakı nakdiyesini ihtiva eden alacaklarda işbu kanunun neşri tarihindeki kur üzerinden tahsil olunur). fıkrası ilâve olunmuştur. Çünkü: borç senetlerinin tetkikinden anlaşıldığına göre ikrazat kısmen mahallî tabirle altın ve dinar ve kısmen de Suriye evrakı nakdiyesi üzerinden yapılmıştır. Lâyihada beher altın için yedi yüz kuruş bir karşılık tesbit edilmiş ve bu karşılık bu günkü altın dinar kıymetinden çok aşağı olduğu anlaşılmış ise de Suriye evrakı nakdiyesi için şimdiden bir kur tayinine imkân görülemediğinden ve ikraz esnasında bir Suriye evrakı nakdiyesi paramızla 67 kuruş olduğu halde şimdi yarından daha aşağı bir kıymete düştüğü ve daima temevvüç ettiği cihetle alacağın tahsili esnasındaki resmi kurun karşılığa esas ittihazı zarurî bulunmuştur.

Borçlarını veremiyerek bu kanunun neşri tarihine kadar gayrimenkulleri bankaca tefevvüz edilmiş olanlara bu kanun hükümlerine göre gayrimenkullerini yeni senede bağhıyarak kendilerine iadesini istihdaf eden lâyihamın beşinci maddesine «Müracaatları halinde kendilerine» cümlesinden sonra «Veya mirasçılardan istiyenlere» cüm-

lesi ilâve edilmek suretile umumî hükümler dahilinde borçluların varislerinin de tasarruf hakkı gözetilmiştir.

Beşinci maddeden sonra projeye, kanunun tatbikatını kolaylaştırmak, borçlular lehine harç ve resim muafiyetleri temin etmek ve tağayyüp edenlerle hakkı hiyarını aleyhde kullanan borçluların memleket dahilinde kalmış bulunan kefillerini ibra ve borçlunun tağayyübünden veya hakkı hiyarını aleyhte istimalden dolayı tahsili kabul olmıyan alâcıkların da kayitlerini terkin maksadile aşağıdaki üç madde ilâve olunmuştur.

Madde 6 — 2814 numaralı kanunun 9 nu maddesinde yazılı araziye kıymet takdiri, musakafatta olduğu gibi sureti teşkili adı geçen maddede tasrih edilmiş olan komisyon tarafından yapılır.

Madde 7 — Bu kanunun tatbikına mütedair bileümle muameleler damga, tapu, noter ve sair her nevi harç ve resimden muafıtır.

Madde 8 — Müteselsil kefaletli ve ipotekli borçlulardan mevcut olanların hissesine düşen

borç taksitlendirilir. Tağayyüp ve hakkı hiyarını aleyhte istimal edenlerin borçları kefillerinden talep edilmez. Bunlardan tasfiye edilecek varlıkları olmıyanların borçları terkin edilir.

Lâyihanın 6 ve 7 nei maddeleri 9 ve 10 numaraları altında aynen ipka ve kabul edilmiştir.

Havalesi mucibince Ziraat encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

İk. En. Rs.	Bu M. M.	Kâ.
Giresun	Diyarbakır	Afyon K.
İ. Sabuncu	V. N. Sünkitay	Berç Türker
Afyon K.	Ankara	Ankara
İ. Akosman	A. Ulus	M. Eriş
Bursa	Erzincan	Eskişehir
F. Güleç	S. Başotaç	E. Sazak
Gaziantep	Gümüşane	İstanbul
N. Pazarbaşı	E. S. Tör	A. Daver
İzmir	Kars	Konya
B. Arıman	K. Arıklı	A. H. Dikmen
Tunceli	Zonguldak	Zonguldak
M. Yenel	H. Karabacak	M. Bozma

Ziraat encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Ziraat encümeni

Esas No. 1/428

Karar No. 4

7 - XII - 1940

Yüksek Reisliğe

Hatay Ziraat bankasının tasfiyesinde ipotekli ve müteselsil kefaletli ziraî alacaklarının taksitlendirilmesi hakkında Maliye vekilligince hazırlanıp ve İera Vekilleri Heyetince 24 mayıs 1940 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan ve Encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası Maliye vekâleti Nakit işleri umum müdürü ile Ziraat bankası umum müdür muavinini hazır olduğu halde okunup görüşüldü:

Encümenimiz İktisat encümeninin mütaleasına tamamen iştirak etmiş ve yalnız aşağıdaki değişikliklerle lâyihayı kabul eylemiştir. Hatay çiftçilerinin geçirmiş oldukları sıkıntıları ve buhranlı vaziyetler ve ziraatta düşer oldukları zorluklar ve borçlanmalar göz önünde tutularak 2814 sayılı kanuna göre taksitlendirilinceye kadar hesap edilecek olan % 5 faizin % 3 üzerin-

den alınması ve lâyihada mebde olarak kabul edilen 1941 senesi yerine aradan epeyce zaman geçmiş olduğundan 1942 teşrinievvel iptidasının tesbiti muvafık görülmüştür.

1600 çiftçi üzerindeki 30 000 liralık müteselsil kefaletli borçların bir kısmı taksitlendirilmeyecek derecede olmakla beraber bu borçların vaziyetleri de kendilerine borçlarını ödeyebilecek imkân verilmesi ve yardım yapılmasını zarurî kılmaktadır. Bunlardan başka lâyihanın 8 nei maddesinde borçlulardan varlıkları olmıyanların borçlarının terkinine ait muamelenin 3202 sayılı Ziraat bankası kanununun 8 nei muvakkat maddesinde tasrih edilmiş olan usul dairesinde yapılması ve bu lâyihanın neşir ve tatbik edilceği tarihe göre de temdit suretile beş-

sene muteber tutulması Encümenince muvafık görülmek üzere ona göre 8 nci maddeye bir fıkra ilâve edilmiştir.

Havalelerine göre Bütçe encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Ziraat E. Reisi	M. M.	Kâtip	Denizli	Denizli	Edirne
İzmir	Manisa	Seyhan	F. A. Tokad	Y. Başkaya	F. Kaltakkıran
R. Köken	Y. Özey	T. Tarman	Elâzığ	Kocaeli	Manisa
			S. Sağroğlu	İ. Dıblan	K. Karaosman
			Siird	Siird	Siird
			N. Bekmen	Ş. Özdemir	A. R. Eşen
			Sivas		
			İ. M. Uğur		

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Mazbata No. 138

Esas No. 1/428

28 - VI - 1941

Yüksek Reisliğe

Hatay Ziraat bankasının tasfiyesinde ipotekli ve müteselsil kefaletli ziraî alacakların taksitlendirilmesi hakkında Maliye vekillîğince hazırlanıp Başvekâletin 3-VI-1940 tarih ve 6/2451 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası İktisat ve Ziraat encümenleri mazbatalarile birlikte encümenimize tevdi buyurulmakla Maliye vekâleti namına Nakit işleri ve Ticaret vekâleti namına İç ticaret umum müdürleriyle Ziraat bankasının salâhiyetli memuru hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu:

Hatayın anavatana ilhakında Türkiye ile Fransa arasında aktedilen anlaşma mucibince bütün hukuk ve menafiile Devlete intikal eden müessesat meyanında Hatay Ziraat bankası da bulunmaktadır.

İlhaktan sonra Hatayda mevcut ve müesses bilcümle teşkilât ve müessesatın anavatan mevzuatına göre tensikleri yapılmış olduğu gibi Hatay Ziraat bankasının da Türkiye Cumhuriyeti Ziraat bankasının tâbi olduğu ahkâm dairesinde tasfiyesi ve bu suretle gerek Fransızlar zamanında ve gerek Hatay Hükûmeti devrinde mezkûr bankadan yapılmış olan ziraî ikraz muamelâtının, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat bankasının ipotekli ve müteselsil kefaletli ziraî alacaklarının taksitlendirilmesine mütedair 2814 sayılı kanun hükümlerine tevfikî maksadile sevk edildiği anlaşılan lâyiha esas itibarile encümenimizce de kabul edilmiş ve Ziraat encümeni metni üzerinden müzakere yapılmıştır.

Hatayda bulunan Fransız tabiiyetindeki hük-

mî şahısların bütün hukuk ve menafiile Türk Hükûmetinin mülkiyetine geçtiği anlaşmaya merbut protokol ve bunu tasdik eden kanun ahkâmile mücyyet bulunduğundan tekrarı zait ve (vecibeler) kelimesinin yanlış bir tefsire mahal vermesi mümkün bulunmuş olduğundan birinci madde başındaki (bütün hukuk ve vecibelerile) ibaresi kaldırılarak madde kabul edilmiştir.

2814 sayılı kanunun birinci maddesinin üçüncü fıkrasında taksitler sene itibarile tayin edilerek her yerde mahsulün toplama ve satma mevsimlerine göre vade tarihlerinin tesbiti bankaya bırakılmış ve bu esasın muhafazası tatbikatta kolaylığı mucip olacağı verilen izahattan anlaşılmış olmakla ikinci maddeden (birinci teşrin başlangıcı) kaydı çıkarılmak suretile madde kabul edilmiştir.

Bankanın altın kaydini ihtiva eden alacakları için beher altına takdir edilecek kıymetin tayininde encümenimiz tevakkuf etmiştir.

Alman izahlara nazaran yirmi altın Fransız frangına nazaran istinat eden bir Suriye altınının kıymeti ilhak tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Merkez bankasıca bir Türk altını için tesbit edilen kura nisbetle 830 kuruş ve bu gün ise daha fazla olmasına rağmen Hatay Hükûmeti ilhaktan bir müddet evvel kabul ettiği bir kanun ile bir Suriye altınının Türk parasına nisbetini 700 kuruş olarak kabul ettiğinden Hükûmet de bu esası muhafaza ve teklif eylemiştir.

Encümenimizce yapılan tetkikat neticesinde bankaya altın kaydı ile borçlananlara ikraz za-

manındaki rayice göre Suriye evrakı nakdiyesi verildiği halde senetlerinde altın borçlandırıldıkları anlaşılmaktadır.

Bilâhare Fransız frangının muhtelif zamanlarda maruz kaldığı kıymet düşüklüğü aynı miktarda para aldıkları halde Suriye evrakı nakdiyesi borçlanmış olanların lehine ve altın borçlananların da aleyhine bir vaziyet ihdas etmiştir. Nitekim Suriye evrakı nakdiyesi borçlananlar lâyiha ile teklif edilen madde hükmüne göre üç yüz kusura kuruş vermeleri icap ederken altın borçlananlar hem de lehlerine yapılan tenzilâta rağmen 700 kuruş vermeleri lâzım gelmektedir. Bu hale göre bir Suriye altını için yedi yüz kuruştan daha aşağı bir kıymetin tesbitini adalete uygun olacağı neticesine varan Encümenimiz 500 kuruşun kabulünü muvafık görmüş ve dördüncü maddeyi bu esasa göre değiştirmiştir.

Lâyihanın beşinci maddesi, altı ay zarfında müracaat ederek bankaca tefevvüz edilmiş gayri menkullerin iadesini ve borçların yeniden taksitlendirilmesini isteyen asıl borçlu ve yoksa mirasçılardan bir veya bir kaçını namına gayrimenkulün iadesi hükmünü tazammun etmekte ise de müddetinde gayrimenkule sahip çıkmayan veya memleket dışında bulunan diğer varislerin borç ödendikten sonraki mütalebelerini menetmek üzere ferağ muamelesinin borcun taksitlendirilmesiyle birlikte borcu taahhüt eden namına yapılması alınan izahlara göre Encümenimizce muvafık görülmüş ve madde bu yolda bir kayıt ilâve edilmek suretile kabul edilmiştir.

Altıncı maddede vüzu maksadile bir ibare değişikliği yapılmış ve yedinci madde aynen kabul edilmiştir.

Sekizinci madde dahi vuzuhu temin etmek üzere yeniden kaleme alınmış ve Bankaca tahsil olunacak paraların bütçeye ne suretle irat kaydolunacağı dokuzuncu madde ile tesbit edilmiştir.

Bu esaslar dahilinde hazırlanan kanun lâyihası havalesi veçhile tekrar İktisat encümenine gönderilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

Reis	R. V.	M. M.
Çorum	Kastamonu	Muğla
	T. Çoşkan	H. Kitabçı

Kâtip	
İstanbul	Bolu
F. Öymen	İktisat encümeninin 4 ncü maddesinin kabulüne taraftarım.
	Dr. Zihni Ülgen

Bursa	Bursa	Elâzığ
Fazlı Güleç	Nevzad Ayas	M. F. Altay
Giresun	Gümüşane	İsparta
M. Akkaya	D. Sakarya	M. Karaağaç
İsparta	Kayseri	Kırklareli
R. Ünlü	Suad H. Ürgüblü	B. Denker
Konya	Kütahya	Malatya
R. Türel	A. Tiridoğlu	M. Öker
Mardin	Muş	Ordu
R. Erten	Ş. Ataman	H. Yalman
Trabzon		
S. Day		

İktisat encümeni mazbatası

T. B. M. M.

İktisad encümeni

Esas No. 1/428

Karar No. 53

1 - VII - 1941

Yüksek Reisliğe

Hatay Ziraat bankasının tasfiyesinde ipotekli ve müteselsil kefaletli ziraî alacaklarının taksitlendirilmesi hakkında Maliye vekâleti tarafından hazırlanıp İcra Vekilleri Heyetince 24 - V - 1940 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesi ve

Ziraat ve Bütçe encümenleri mazbatalarıyla birlikte ve Meclisi Âlice ittihaz olunan karara tevfikân İhtisas encümeni sıfatıyla son encümen olarak tekrar encümenimize havale buyurulmuş olmakla Maliye ve Ticaret vekâletleri mümessilleri hazır buldukları halde tetkik ve müta-

lea olundu.

Esbabı mucibede dermeyan olunan mütalealara ve verilen şifahî izahata göre kanun lâyihası esas itibarile kabule şayan görülmüş ve müzakere mevzuu olarak Bütçe encümeninin kabul eylediği metin esas tutulmuştur.

Bütçe encümeninin 6 ncı maddesinde ifade tashihi bakımından değişiklik yapıldığı gibi 10 neu madde dahi maksadı daha vazıh bir şekilde ifade için yeniden tanzim edilmiştir.

Umumî Heyetin tasvibine arzedilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

İk. E. Reisi N.

Rize

Fuad Sirmen

Afyon K.

Berç Türker

Edirne

T. Göksel

İzmir

Benal Arıman

Zonguldak

H. Karabacak

M. M.

Rize

Fuad Sirmen

Ankara

A. Ulus

Erzincan

S. Başotaç

Kars

K. Arıklı

Kâtip

Bilecik

K. Gülek

Ankara

M. Eriş

İçel

Dr. M. Berker

Kastamonu

M. Celâl Bayar

Zonguldak

M. Bozma

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Hatay Ziraat bankasının tasfiyesinde ipotekli ve müteselsil kefaletli ziraî alacaklarının taksitlendirilmesine dair kanun

MADDE 1 — Bütün hukuk ve vecibeleri ile Hazineye intikal etmiş olan Hatay Ziraat bankasının tasfiyesinde; mezkûr bankanın 23 - VII - 1939 tarihinde vadeleri gelmiş veya gelmemiş, yeni senetlere bağlanmış veya bağlanmamış ipotekli veya müteselsil kefaletli bütün ziraî alacaklarile Tunus bankasının aynı mahiyeti haiz ve aynı şekilde teminatlı bütün ziraî alacakları hakkında Türkiye Cumhuriyeti Ziraat bankasının ipotekli ve müteselsil kefaletli ziraî alacaklarının taksitlendirilmesine dair 14-VI-1935 tarihli ve 2814 sayılı kanun hükümleri (4, 12, 13, 14, 15, 16 ncı madde hükümleri hariç olmak üzere) tatbik olunur.

Bu kanunun tatbikatında yukarıda adı geçen kanundaki «banka» dan «Hazine» anlaşılır.

İKTİSAT ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Hatay Ziraat bankasının tasfiyesinde ipotekli ve müteselsil kefaletli ziraî alacakların taksitlendirilmesine dair kanun

MADDE 1 — Bütün hukuk ve vecibelerile Hazineye intikal etmiş olan Hatay Ziraat bankasının tasfiyesinde, mezkûr bankanın 23 - VII - 1939 tarihinde vadeleri gelmiş veya gelmemiş, yeni senetlere bağlanmış veya bağlanmamış ipotekli veya müteselsil kefaletli bütün ziraî alacaklarile Tunus bankasının aynı mahiyete haiz ve aynı şekilde teminatlı bütün ziraî alacakları hakkında Türkiye Cumhuriyeti Ziraat bankasının ipotekli ve müteselsil kefaletli ziraî alacaklarının taksitlendirilmesine dair 14 - VI - 1935 tarihli ve 2814 sayılı kanun hükümleri (4, 12, 13, 14, 15, 16 ncı maddeler hükümleri hariç olmak üzere) tatbik olunur.

Bu kanunun tatbikatında yukarıda adı geçen kanundaki (Banka) dan Hazine anlaşılır.

ZİRAAT ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Hatay Ziraat bankasının tasfiyesinde ipotekli ve müteselsil kefaletli ziraî alacakların taksitlendirilmesine dair kanun

MADDE 1 — İktisat encümeninin 1 nci maddesi aynen.

**BÜTÇE ENCÜMENİNİN
DEĞİŞTİRİŞİ**

Hatay ziraat bankasının tasfiyesinde ipotekli ve müteselsil kefaletli zirai alacaklarının taksitlendirilmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Hazineye intikal etmiş olan Hatay Ziraat bankasının tasfiyesinde, mezkûr bankanın 23 - VII - 1939 tarihinde vadeleri gelmiş veya gelmemiş, yeni senetlere bağlanmış veya bağlanmamış ipotekli veya müteselsil kefaletli bütün zirai alacaklar ile Tunus bankasının aynı mahiyeti haiz ve aynı şekilde teminatlı bütün zirai alacakları hakkında Türkiye Cumhuriyeti Ziraat bankasının ipotekli ve müteselsil kefaletli zirai alacaklarının taksitlendirilmesine dair 14-VI-1935 tarih ve 2814 sayılı kanun hükümleri, (4, 12, 13, 14, 15, 16 ncı maddeler hükümleri hariç olmak üzere) tatbik olunur.

Bu kanunun tatbikatından yukarıda adı geçen kanundaki (Banka) dan Hazine anlaşılır.

**İKTİSAT ENCÜMENİNİN
DEĞİŞTİRİŞİ**

Hatay Ziraat bankasının tasfiyesinde ipotekli ve müteselsil kefaletli zirai alacaklarının taksitlendirilmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Bütçe encümeninin 1 nci maddesi aynen.

Hü.

MADDE 2 — Bu kanunun tatbikatında 2814 sayılı kanunun birinci maddesinin üçüncü fıkrasındaki 1936 senesi yerine 1941 senesi mebde ittihaz olunur.

Aynı kanunun ikinci maddesinde bahsi geçen % 5 faiz, senette münderiç faiz nisbeti % 5 den fazla ise tatbik olunur. Aksi halde faiz senetteki nisbet üzerinden hesaplanır.

MADDE 3 — İskenderun Sancak Hükümetinin 31 - XII - 1937 tarihli ve 846 sayılı kararname hükümlerinden istifade ederek borçlarını taksitlendirmiş olanlardan dileyenler işbu kanun hükümlerine göre vaziyetlerini eski haline irca etmek suretile tashih ettirerek borçlarını yeniden taksitlendirebilirler.

MADDE 4 — Bankanın altın kaydını ihtiva eden alacakları beher altın lira 700 kuruş hesap edilerek tahsil olunur.

MADDE 5 — Borçları 23 temmuz 1939 tarihinde mevcut ve bu kanun hükümleri dahilinde tecile tâbi borçlulardan bu kanunun neşri tarihine kadar gayrimenkulleri takibat neticesinde bankaca tefevvüz edilmiş olanların bu gayrimenkulleri müracaatları halinde kendilerine iade olunarak borçları bu kanun hükümleri dahilinde tecile tâbi tutulur.

İk. E.

MADDE 2 — Bu kanunun tatbikatında 2814 sayılı kanunun birinci maddesinin üçüncü fıkrasındaki 1936 senesi yerine 1941 senesi mebde ittihaz olunur.

Aynı kanunun ikinci maddesinde bahsi geçen % 5 faiz, senette münderiç faiz nisbeti % 5 ten fazla ise tatbik olunur. Aksi halde faiz senetteki nisbet üzerinden hesaplanır.

MADDE 3 — İskenderun Sancak Hükümetinin 31 - XII - 1937 tarihli ve 846 sayılı kararname hükümlerinden istifade ederek borçlarını taksitlendirmiş olanlardan dileyenler bu kanun hükümlerine göre vaziyetlerini eski haline irca etmek suretile tashih ettirerek borçlarını yeniden taksitlendirebilirler.

MADDE 4 — Bankanın altın kaydını ihtiva eden alacakları beher altın lira 700 kuruş hesap edilerek tahsil olunur.

Suriye evrakı nakdiyesini ihtiva eden alacaklar da işbu kanunun neşri tarihindeki kur üzerinden tahsil olunur.

MADDE 5 — Borçları 23 temmuz 1939 tarihinde mevcut ve bu kanun hükümleri dahilinde tecile tâbi borçlulardan bu kanunun neşri tarihine kadar gayrimenkulleri takibat neticesinde bankaca tefevvüz edilmiş olanların bu gayrimenkulleri alâkadarlarının ilânen yapılacak tebligat tarihinden itibaren altı ay zarfında müracaatları halinde kendilerine veya mirasçılarından istiyenlere iade

Zr. E.

MADDE 2 — Bu kanunun tatbikatında 2814 sayılı kanunun birinci maddesinin üçüncü fıkrasındaki 1936 senesi yerine 1942 senesi birinci teşrin başlangıcı mebde ittihaz olunur.

Aynı kanunun ikinci maddesinde bahsi geçen % 5 faiz, % 3 e indirilmiştir. Bu had senedde münderiç faiz nisbeti % 3 den fazla ise tatbik olunur, aksi halde faiz, seneddeki nisbet üzerinden hesaplanır.

MADDE 3 — İktisat encümeninin 3 ncü maddesi aynen.

MADDE 4 — İktisat encümeninin 4 ncü maddesi aynen.

MADDE 5 — İktisat encümeninin 5 nci maddesi aynen.

Bü. E.

MADDE 2 — Bu kanunun tatbikatında 14 - VI - 1935 tarih ve 2814 sayılı kanunun birinci maddesinin üçüncü fıkrasındaki 1936 senesi yerine 1924 senesi mebde ittihaz edilmiş ve ikinci maddesinde yazılı yüzde beş faiz, yüzde üçe indirilmiştir. Bu had, senetde münderiç faiz nisbeti yüzde üçten fazla ise tatbik olunur. Aksi halde faiz, senetteki nisbet üzerinden hesaplanır.

MADDE 3 — İktisat encümeninin üçüncü maddesi aynen.

MADDE 4 — Bankanın altın kaydını ihtiva eden alacakları beher altın lira beş yüz kuruş hesap edilerek tahsil olunur.

Suriye evrakı naktiyesini ihtiva eden alacaklar, işbu kanunun neşri tarihindeki kur üzerinden tahsil olunur.

MADDE 5 — Borçları 23 temmuz 1939 tarihinde mevcut ve bu kanun hükümleri dahilinde tecile tâbi borçlardan b kanunun neşri tarihine kadar gayrimenkulleri takibat neticesinde bankaca tefevvüz edilmiş olanların bu gayrimenkulleri alâkadarlarının ilânen yapılacak tebligat tarihinden itibaren altı ay zarfında müracaatları halinde kendilerine veya mirasçılardan isteyenlere iade oluna-

İk. E.

MADDE 2 — Bütçe encümeninin 2 nci maddesi aynen.

MADDE 3 — İskenderun Sancak Hükümetinin 31-XII-1937 tarihli ve 846 sayılı kararnameyi hükümlerinden istifade ederek borçlarını taksitlendirmiş olanlardan dileyenler bu kanun hükümlerine göre vaziyetlerini eski haline irca etmek suretile tashih ettirerek borçlarını yeniden taksitlendirebilirler.

MADDE 4 — Bütçe encümeninin 4 ncü maddesi aynen.

MADDE 5 — Bütçe encümeninin 5 nci maddesi aynen

olunarak borçları bu kanun hükümleri dahilinde taksitlendirilir.

MADDE 6 — 2814 numaralı kanunun 9 ncu maddesinde yazılı araziye kıymet takdiri, müsakkafatta olduğu gibi sureti teşkili adı geçen maddede tasrih edilmiş olan komisyon tarafından yapılır.

MADDE 7 — Bu kanunun tatbikına mütedair bilcümle muameleler damga, tapu, noter ve saire her nevi harç ve resimden muaftır.

MADDE 8 — Müteselsil kefaletli ve ipotekli borçlardan mevcut olanların hissesine düşen borç taksitlendirilir. Tegayyup ve hakkı hiyarını aleyhte istimal edenlerin borçları kefillerinden talep edilmez. Bunlardan tasfiye edilecek varlıkları olmyanların borçları terkin edilir.

MADDE 6 — İktisat encümeninin 6 ncı maddesi aynen.

MADDE 7 — İktisat encümeninin 7 nci maddesi aynen.

MADDE 8 — Müteselsil kefaletli ve ipotekli borçlardan mevcut olanların hissesine düşen borç taksitlendirilir. Takip ve hakkı hiyarını aleyhte istimal edenlerin borçları kefillerinden talep edilmez. Bunlardan tasfiye edilecek varlıkları olmyanların borçları terkin edilir. Bu borçların takibatında 3202 sayılı kanunun muvakkat 8 nci maddesi hükümleri caridir. Bu maddede yazılı müddet bu kanunun tatbik mevkiine girdiğinden itibaren beş sene için muteberdir.

Bü. E.

rak namlarına tescil ve borçları bu kanun hükümleri dahilinde tescil olunur.

MADDE 6 — 2814 sayılı kanunun dokuzuncu maddesinde yazılı gayrimenkullere kıymet takdiri, teşkili sureti mezkûr maddede münderiç komisyon tarafından yapılır.

MADDE 7 — İktisat encümeninin yedinci maddesi aynen

MADDE 8 — Müteselsil kefaletli ve ipotekli borçlulardan mevcut olanların hissesine düşen borç taksitlendirilir. Bunlardan aciz halinde olanların borçları terkin edilir. Tegayyüp edenlerle hiyar hakkını aleyhte kullananların borçları kefillerinden aranmaz.

Borçların takibatında 3202 sayılı kanunun muvakkat sekizinci maddesi hükümleri tatbik olunur ve maddede yazılı beş senelik müddet bu kanunun meriyetinden başlar.

MADDE 9 — Türkiye Cumhuriyeti Ziraat bankasınınca Hazine namına tahsil olunan paralar umumî bütçeye irat kaydolunur.

MADDE 10 — Bu kanunun tatbiki sureti Maliye vekâleti ile Türkiye Cumhuriyeti Ziraat bankası arasında kararlaştırılır.

İk. E.

MADDE 6 — 2814 numaralı kanunun 9 ncu maddesinde yazılı araziye kıymet takdiri, musakkafatta olduğu gibi sureti teşkili adı geçen maddede tasrih edilmiş olan komisyon tarafından yapılır.

MADDE 7 — Bütçe encümeninin 7 nci maddesi aynen.

MADDE 8 — Bütçe encümeninin 8 nci maddesi aynen.

MADDE 9 — Bütçe encümeninin 9 ncu maddesi aynen.

MADDE 10 — Bu kanunun tatbikinde Türkiye Cumhuriyeti Ziraat bankasının ihtiyarına mecbur kalacağı masraflar hakkında Maliye vekâleti ile mezkûr banka arasında bir anlaşma yapılır ve bu masraflar bankaca tahsil edilip Hazineye tevdi icabeden mebalığden tesviye olunur.

Hü.

MADDE 6 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 7 — Bu kanunu tatbika İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

24 - V - 1940

Bş. V.	Ad. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Fethi Okyar</i>
M. M. V.	Da. V.
<i>S. Arıkan</i>	<i>Fayık Öztrak</i>
Ha. V.	Mal. V.
<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.
<i>Yücel</i>	<i>A. F. Cebesoy</i>
İk. V.	S. İ. M. V.
<i>H. Çakır</i>	<i>Dr. H. Alataş</i>
G. İ. V.	Zr. V.
<i>R. Karadeniz</i>	<i>Muhlis Erkmen</i>
Mü. V.	Ti. V.
<i>A. Çetinkaya</i>	<i>N. Topçoğlu</i>

İk. E.

MADDE 9 — Bu kanun neşri tarihinden mutteberdir.

MADDE 10 — Bu kanunu tatbika İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Zr. E.

MADDE 9 — İktisat encümeninin 9 ncu maddesi aynen.

MADDE 10 — İktisat encümeninin 10 ncu maddesi aynen.

Bü. E.

MADDE 11 — Bu kanun neşri tarihinden itibaren meridir.

MADDE 12 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyet imemurdur.

İk. E.

MADDE 11 — Bütçe encümeninin 11 nci maddesi aynen.

MADDE 12 — Bütçe encümeninin 12 nci maddesi aynen.